

CANVIS EN LES RELACIONS INTERPERSONALS EN UN GRUP
TERAPÉUTIC D'ADOLESCENTS: ESTUDI PILOT SOBRE L'APLICACIÓ DE
LA METODOLOGIA CCRT

Víctor Cabré^{1,4,5} José A. Castillo^{1,4,5} Manel Salamero^{2,4} Anna España^{3,4} María
Gómez^{3,4} Montserrat Iserte^{3,4} Antònia Aviñó^{3,4}

RESUM

En aquest estudi es va adaptar la metodologia CCRT per a l'anàlisi de les interaccions que es realitzen en escenoteràpia, tractament grupal consistent en la representació d'una situació relacional fictícia i en la reflexió posterior sobre allò representat. La comparació entre el contingut de dues sessions inicials i dues finals va mostrar un gran increment del nombre total d'interaccions significatives, tant harmòniques com inarmòniques. Ampliar la gamma d'emocions es relaciona en altres estudis amb un bon resultat terapèutic. **PARAULES CLAU:** Psicoteràpia de grup, escenoteràpia, investigació de procés i de resultat, metodologia CCRT.

¹ Doctor en psicologia. ² Doctor en medicina. ³ Llicenciada en psicologia. ⁴ Departament de Recerca de l'Institut Universitari de Salut Mental Vidal i Barraquer (Universitat Ramon Llull).

⁵ Facultat de Psicologia Blanquerna (Universitat Ramon Llull).

Correspondència: Fundació Vidal i Barraquer. Sant Gervasi de Cassoles, 88-90, 08022, Barcelona (Espanya). recerca@fvb.es

---

LA PRESCRIPCIÓ FARMACOLÒGICA EN UN MARC PSICOTERAPÈUTIC.
GUÍA ACTUALITZADA (I PART)

Roland Dufour *

En aquest article presentem una anàlisi de les diverses famílies de psicotrops que es poden utilitzar en el nen o l'adolescent. Globalment, i més enllà de les seves particularitats, indicacions i objectius, la prescripció dels psicotrops aquí la considerem com a complement a un tractament psicoterapèutic. En una perspectiva psicodinàmica, això implica una detecció diagnòstica de l'organització estructural subjacent, que serà el centre del tractament i que generarà una transferència lateral, la qual es podrà recollir a la psicoteràpia. En aquest moment es pot preveure realment una complementarietat dels abordatges. **PALABRAS CLAVE:** Prescripció medicamentosa, context relacional, psicotrops i psicoteràpia, indicacions, contraindicacions, interaccions.

Paidopsiquiatre. Consultante del Servicio Médico-Pedagógico. Ginebra

Correspondència: 12, rue des Jardins – 1205 Genève

ASPECTES PSICOSOCIALS EN LA PEDIATRIA D'ATENCIÓ PRIMÀRIA

Jaume Sabrià Pau*

L'article fa una reflexió sobre alguns aspectes psicosocials de la pediatria que es practica avui en dia a l'atenció primària de salut. Es caracteritza per una atenció dirigida inicialment als aspectes somàtics de la malaltia i de la salut però que aviat s'obre al món de lo mental i relacional. Es destaquen, com a característiques de la pediatria ambulatoria, l'atenció continuada al llarg dels anys de creixement dels nens, la funció de contenció de les ansietats paternes degudes a la cura dels fills i la importància de donar suport a la tasca dels pares i cuidadors, reforçant les seves parts més sanes i punts forts alhora que s'intenten modificar els

comportaments i patrons relacionals considerats com insans. Finalment es fa una reflexió sobre l'educació en els límits, l'abordatge de les somatitzacions des de l'atenció primària. **PARAULES CLAU:** pediatria d'atenció primària, pares i fills, família.

* *Pediatre. Centre d'assistència primària de Sant Vicenç dels Horts. Barcelona.*
Correspondència: e-mail: 11698jsp@comb.es

GUIA DE PRÀCTICA CLÍNICA PER A L'ATENCIÓ AL PACIENT AMB ESQUIZOFRÈNIA: CONSIDERACIONS SOBRE LA SEVA APLICACIÓ EN POBLACIÓ INFANTIL I ADOLESCENT

Lluís Lalucat^{1,4}, Maite San Emeterio^{1,4}, Marta Aymerich^{2,5} Gustavo Faus^{1,4},
Imma Guillamón^{3,5}, Josep M. Illa^{1,4}, Carles Martínez^{1,4}, Ignasi Sánchez^{1,4}, Mercè Teixidó^{1,4}

Es presenta una versió resumida i adaptada per a la població infantil i adolescent de la *Guia de pràctica clínica per a l'atenció al pacient amb esquizofrènia*. S'exposa el procés d'elaboració de la guia, les línies generals de maneig de l'esquizofrènia i els diferents tipus i àmbits d'intervenció segons moments de la malaltia. Es realitzen diverses consideracions sobre l'aplicació de les recomanacions per a població infantil i adolescent. **PARAULES CLAU:** Esquizofrènia, guia de pràctica clínica, infància i adolescència.

1. Psiquiatra, 2. Metge, 3. Psicòloga, 4. Fòrum de Salut Mental, 5. Agència d'Avaluació Tecnològica i Investigació Mèdica de Catalunya
Correspondència: Lluís Lalucat, Fòrum Salut Mental, c/ Tuset 1, 4º 3ª 08006 Barcelona, forum@uch.es.

EI BEBÈ, EL NEN I LA VIOLÈNCIA D'ACCÉS AL LLENGUATGE *

Bernard Golse **

Després de considerar l'accés a la intersubjectivitat i el dol de l'objecte primari que condicionen, des del punt de vista psicoanalític, la possibilitat d'accés al llenguatge verbal, l'autor tracta de manera successiva els dos grans tipus de comunicació (analògica i digital) i la veu materna en qualitat d'òpera per al bebè (és adir, a modus d'intercanvi que se situa més enllà de la separació entre la música i el significat), abans de considerar el problema de la narrativitat i les diferents arrels epistemològiques. Explica, també, La investigació realitzada per Necher, sobre els precursors temporals i comportamentals de l'accés al llenguatge verbal en el nen, i acaba amb la vivència de pèrdua de les paraules que es dona, algunes vegades, en el subjecte psicòtic. **PARAULES CLAU:** Bebè, comunicació, intersubjectivitat, llenguatge, narrativitat, precursors del llenguatge verbal.

* *Aquest article està basat en la intervenció realitzada durant el col·loqui Violència i llenguatges, organitzat per l'Institut del Departament de la Infància i de la família (IDEF) en Lyon, els dies 29 y 30 de gener de 2004.*

** *Paidopsiquiatre. Psicoanalista. Cap de Servei de Paidopsiquiatria de l'Hospital Necker-Enfants Malades (Paris). Professor de Psiquiatria del nen i l'adolescent a la Universitat René Descartes (París V).*

Correspondència: Servicio de Paidopsiquiatria. Hôpital Necker-Enfants Malades, 149 rue de Sèvres, 75015 Paris (France). bernard.golse@nck.ap-hop-paris.fr

---

PENSAMENT PSICOTERAPÈUTIC I CONTENCIÓ EMOCIONAL DEL NEN HOSPITALITZAT

Lluís Farré Grau * y Anna Mir Bou **

Aquest treball descriu un sistema d'intervenció amb equips sanitaris per atenuar la fragmentació davant l'impacte de les ansietats que revela el procés de tractament de la malaltia en nens i adolescents. L'anàlisi de parts de material de les sessions de treball grupal permet avaluar tant la

dinàmica i evolució del grup com els avantatges d'un model que aprofita els recursos de l'observació psicoanalítica. **PARAULES CLAU:** Pensament psicoterapèutic, equips assistencials, grup de treball, sessions clíniques.

* Doctor en psicologia. Director del Servicio de Psicología Clínica de la Fundació Puigvert

** Llicenciada en psicologia. Resident del Programa de Formació de Psicoterapeutes de la Fundació Puigvert

Correspondència: Fundació Puigvert. C/ Cartagena, 340-350. 08025 Barcelona (Espanya)

EL GRUP MULTIFAMILIAR EN UN HOSPITAL DE DIA PER A ADOLESCENTS Javier Sempere Pérez *

L'autor fa una mirada retrospectiva a la posada en marxa d'un hospital de dia per a adolescents amb trastorns psiquiàtrics. Descriu el model assistencial inspirat en la comunitat terapèutica i avalua l'experiència al cap d'un any. Després de qüestionar-se el grau insuficient de participació de les famílies en el projecte, analitza el procés que en pretén una major implicació i que culmina amb la constitució d'un grup multifamiliar. Finalment, fa una valoració subjectiva dels resultats de l'experiència. **PARAULES CLAU:** Hospital de dia, adolescència, comunitat terapèutica, grup multifamiliar.

* Psiquiatra, ex-coordinador clínic del Hospital de Día de Mollet del Vallès. Hospital Sant Joan de Déu, Barcelona

Correspondència: bsaselx@hotmail.com

COM APROFITAR ELS RECURSOS DELS PACIENTS EN ELS GRUPS TERAPÈUTICS Imanol Portilla Ezkerra *

En aquest article posaré l'accent en la idea que les persones que recorren a buscar ajuda terapèutica compten amb recursos i habilitats que els ajuden a resoldre els seus problemes. És feina dels professionals desvetllar-los i reutilitzar-los per aconseguir aquells objectius que els mateixos pacients plantegen. **PARAULES CLAU:** Recursos, habilitats, objectius, facilitar, respecte.

* Psicòlog clínic, psicoterapeuta

Correspondència: imapoezpsi@euskalnet.net

LA RECERCA ACTIVA DEL VÍNCLE Aurora Jubany

Aquest article mostra una intervenció terapèutica en un cas greu de patologia autística, a través de fragments del material clínic. El focus del treball és la recerca activa del vincle de part del terapeuta contra la tendència –i inèrcia– de part del nen, a l'evitació i desconexió. L'especificitat de la intervenció terapèutica va consistir en contrarestar aquesta tendència, mobilitzar i afavorir l'evolució de l'organització mental i promoure modificacions en el funcionament psicodinàmic a fi de generar un millor pronòstic. **PARAULES CLAU:** Autisme, cerca activa del vincle, evitació, transició, simbolització.

* Psicòloga clínic de la Fundació Eulàlia Torras de Beà (Barcelona)

Correspondència: ajubany@yahoo.es

ABORDATGE D'UN TRASTORN PRECOÇ DE L' ALIMENTACIÓ. LA TRANSPOSICIÓ MODAL DE LES PERCEPCIONS

Roser Noguera Corrons*

Aquest treball és una reflexió sobre l'abordatge d'un trastorn precoç de l'alimentació atès en un centre de salut mental infantojuvenil (CSMIJ). Es postula que a través de l'ajuda d'un aspecte teòric —el concepte de transposició modal de les percepcions—, evocat per la terapeuta en una de les sessions, aquest va permetre donar sentit i potenciar un canvi que s'estava activant en el pacient. **PARAULES CLAU:** alimentació, assistència pública, transposició modal de les percepcions, fet seleccionat.

** Psicòloga i psicoterapeuta. Actualment en la Unitat de Tractaments Específics Infanto-Juvenil. (UTEI).
Fundació Hospital Sant Pere Claver, Barcelona.
Correspondència: rosernoguer@yahoo.es*